

положение на София твърде често прави града център на важни събития. Отъ тукъ минава пътятъ на турскитѣ войски къмъ Западна Европа презъ време на многобройнитѣ войни съ Австрия. Отъ Дунавъ къмъ София се спуска руската армия. Турция постоянно упада. Ето само нѣколко дати, които сочатъ злополученъ край на войнитѣ на Отоманската империя: въ 1718 г. се сключва Пожаравецкиятъ миръ съ Австрия; въ 1739 г. — Бѣлградскиятъ миръ, пакъ съ Австрия; въ 1774 г. — Кючукъ-Кайнарджийскиятъ миръ съ Русия; въ 1791 г. — миръ въ Свищовъ съ Австрия; въ 1792 г. — миръ въ Яшъ съ Русия. Презъ XIX в. войнитѣ продължаватъ и завършватъ съ освобождение на християнскитѣ народи.

1. Панегирикъ отъ XVI в., № 300 (Б. Цоневъ, Опись на рѣкописитѣ и старопечатнитѣ книги на Народната библиотека въ София. Томъ I, 1910, с. 236): „Еще тѣркѣмъ воюущи^м спроти^в мо^скало^в, придоше не^мци на Нишъ и пленише его, тѣрке же ѿгнаше ѿ Ниша и ѿ вкрѣттии его градѣвъ, тогда влѣча^шущѣ и прѣтоль дрѣжущѣ самоко^вские епарх^ие всѣмъ священномъ архiereю к^р Сумевнѣ, емѣ же ѿбрѣтѣшѣ се ва та люта времена, ва мѣсте рекомѣ Дспница, агарени же ѣстрѣми^вше^се домъ его пленише, iako не^втати ва не^м ничемъ, влѣкѣ же ѣвати^вше его же и не ведоше прѣдъ игемона, на вкова^вше многими ѣзами железными васа^вше ва тамницѣ, ва неи же преби^сть дѣи к^р [23] последи же ѿведоше его ѣ Софию прѣдъ пашѣ рекомаго Тѣспри ѿгли, ѿн же повеле его мѣчити, iako да ѿвржетсе Хрѣта, ѿн же прѣпе iako добаръ стралацъ спасовѣ, пото^м повеси его за вию мѣца ав^г кѣ [21] да^н. Се же би^сть в лето 7113 (1737).“

2. Четвероевангелие отъ XVI в., № 63 (пакъ тамъ, с. 55): „аѣпи (1788) быѣ егда доиде везирь тѣрецки оу Софїю на немца, тогда быѣ велико смѣщенїе на христїанїи и ѡзлобленїе, мѣць апрѣлїа к и ѿ [29], Гевргїа въ неделю Ѡминѣ случи смѣ“.

4. Бележки на софийския свещеникъ попъ Илия и сина му Тодоръ попъ Илиевичъ (Хр. П. Константиновъ, Паметни бележки за Срѣдецъ. Псп. кн. X, 1884, с. 93—102): „Въ лѣто ѿ Хрѣста 1806, знати сѧ, кога обирали пѣшките